Feria V. die 26. Februarii 1761.

»Per suas literas ad Congregationem S. Romanæ, »& Universalis Inquisitionis, labente superiori anno »datas, dolenter nimium conquestus est Antonius Ce»chi Tridentinæ Ecclesiæ Canonicus Decanus, theses »quasdam de probabilismo à Parocho Avisiensi diœce»sis Tridentinæ in ædibus canonicalibus jampridem pro»pugnatas, postmodum sine nota loci, & Auctoris, obs»curo prælo fuisse cussas, & vulgatas non sine Reli»gionis detrimento, & bonorum offensione, præsertim »ecclesiasticorum, quorum pars suo est regimini, & »vigilantiæ concredita. Postulante itaque eodem De»cano congruum adhiberi remedium ingruenti malo, »ne latius serpat, Theologicæ censuræ de more subjec»tæ fuerunt prædictæ theses unico contentæ folio im»presso, cujus tenor ita se habet.

PROBABILISMUS.

7 »*Publicæ disputationi Ven. Clero Avisiensi exercitii »gratia expositus contra probabilioristmum stricte talem, »utpote negotium perambulans in tenebris.*

»Pro die 10. Junii 1760. in ædibus Canonicalibus »Avisii.

»Utinam observaremus mandata Domini certa! Quid »nobis tanta solicitudo de dubiis? *Celeberrimus P. Const. »Roncaglia à lib. 2. cap. 3.*

I.

»Probabilismus noster versatur circa hæc tria.

»Licet sequi probabiliorem pro libertate, relicta mi»nus probabili pro lege.

»Licet sequi æque probabilem pro libertate, relicta »æque probabili pro lege.

Licet sequi minus probabilem pro libertate, relicta »probabiliori pro lege.

Ex iis deducuntur sequentia Paradoxa.

II.

»Usus probabilismi maxime tutus. Usus probabilio»rismi maxime periculosus.

III.

»Usus genuini probabilismi minime in laxitatem »degenerare potest.

»Usus probabiliorismi stricte talis in rigorismum ex»currere debet.

IV.

»Probabilioristas qua tales, qui ex consilio probabi»liora sequuntur, laudabilissime operari affirmamus.

V.

»Probabilioristis stricte talibus, qui ex præcepto, »quod numquam clare probant, se ipsos, & alios ad »probabiliora impellunt, merito Rigoristarum nomen »imponimus.

VI.

»Qui nullatenus ad christianam perfectionem tende»re possunt, nisi sequendo probabilissima.

VII.

»Abusus probabiliorismi stricte talis non solum li»centiæ frænum, sed licentiæ calcar est: quod Gallo»rum testimonio comprobamus.

VIII.

»Genuinus itaque noster probabilismus, qui nec mo»rum corruptelam inducit, nec à S. Sede umquam ma»le fuit notatus, origine sua Thomisticus, progressu »ætatis Jesuiticus, utpote à quo arctatus, emendatus, »& contra Jansenianos furores propugnatus fuit.

IX.

»Qui ergo habitat in adjutorio fundatissimi proba»bilismi, sub protectione plurimorum ex omnibus Orbis »Christiani nationibus præstantissimorum Theologorum »commorabitur securus.

Ex Historia Critica.

X.

»Hinc sine ulla laxismi nota Benignismum etiam vo»camus; sed legitimum, quem suadent utraque lex Cæ»sarea, & Pontificia; sed Dominicanum, quem illustris »Dominicanorum Ordo jam à primis temporibus est am»plexus; sed Pium, qui christianam pietatem fovet; sed »Thomisticum, quem S. Thomas in amoribus habuit, qui »ducentas, & plures opiniones libertati faventes in suis »sententiarum libris docet; sed christianum, qui Christo »Domino summe familiaris fuit.

O. A. M. D. & V. G.

»Pro coronide. Probabilismus noster stans pro liber»tate, est notabiliter probabilior ipso probabilioriismo »stante pro lege.

»Cum vero theses hujusmodi notæque Theologicæ »expensæ fuerint in Congregatione generali habita in »Palatio Apostolico Quirinali coram Sanctissimo Domino »Nostro Clemente Papa XIII. Sanctitas sua auditis Emi»nentissimorum Dominorum S. R. E. Cardinalium in to»ta Republica Christiana contra hæreticam pravitatem »Generalium Inquisitorum à S. Sede Apostolica specia»liter deputatorum suffragiis, folium prædictum, & the»ses in illo expositas prohibendas, ac damnandas censuit; »prout præsenti decreto damnat, & prohibet tamquam »continentes propositiones, quarum aliquæ sunt respec»tive falsæ, temerariæ, & piarum aurium offensivæ. Il»lam vero exceptam à numero X. nempe *Probabilismum, »qui Christo Domino familiaris fuit*, proscribendam uti »erroneam, & hæresi proximam. Præfatum itaque fo»lium sive theses ut supra scriptas sic damnatas, & »prohibitas Sanctissimus Dominus noster vetat, ne quis »cujusque status, & conditionis ullo modo sub quocum»que prætextu, quovis idiomate imprimere, ac imprimi »facere, vel transcribere, aut jam impressum, sive im»pressas apud se retinere, & legere, sive publice pro»pugnare audeat, sed illud, vel illas Ordinariis loco»rum, vel hæreticæ privatis Inquisitoribus tradere, & »consignare teneatur sub pœnis in indice librorum pro»hibitorum contentis. = *Benedictus Veterani Assessor.*

DECRETUM.

In Capitulo Generali Mantuano totius Ordinis Fratrum Minorum Sess. XV. habita die 6. Junii 1762. promulgatum.

»Cupiens Generale Capitulum ea scandala ab Ordi»ne removere, quæ ex nimia opinandi licentia, in doc»trinis præcipue ad mores pertinentibus oriri, & sus»citari possent; renovat, & confirmat eas omnes cons»titutiones, quæ in aliis præcedentibus Generalibus Ca»pitulis de Doctrinis in nostris scholis, & à nostrati»bus seligendis decreta sunt. Et ad hunc effectum man»dat, & præcipit Sacræ Theologiæ Lectoribus, aliisque »omnibus, quatenus doctrinas tutiores, & probabiliores »semper doceant, & amplectantur."

Hoc autem decretum, datis ad suos subditos encyclicis literis, evulgarunt, & illius observantiam quanta pollebant auctoritate, præceperunt Reverendissimus P. Petrus Joannetius de Molina Generalis totius Ordinis FF. Minorum S. Francisci iterato Minister die 4. Oct. 1762. Ro-

Romæ ex Ara Cœli, nec non Reverendissimus P. Pasqualis à Varisio Commissarius Generalis Cismontanus ex Ara Cœli Romæ ad mensem Martium proxime superioris anni 1763.

Porro quanti faciendum sit hujusmodi decretum, vel inde licet arguere, quod à gravissimis Patribus longe amplissimi Ordinis manarit, fitque oppido consentaneum aliis antiquioribus ejusdem Ordinis constitutionibus; neque ullus illi ausus fuerit contraire, sed plenum, ut asserunt, deinceps in Franciscanorum scholis effectum habuerit; acta quoque prædicti Capituli à Summo Pontifice ultimum obtinuere roboris firmamentum. * Cetera quæ de *Opinione probabili* habet Auctor noster P. Ferraris vide *verb.* Conscientia *à numer.* 68. *ad* 114. in tom. II.

ORACULA VIVÆ VOCIS.

SUMMARIUM.

1 *Oracula vivæ vocis quid sint.*
2 *Oracula vivæ vocis alia sunt authentica, & alia non, & quæ sint utraque.*
3 *Oracula vivæ vocis authentica quomodo secernantur à non authenticis.*
4 *Gratiæ, & privilegia* vivæ vocis Oraculo *concessa quoad substantiam pro* foro interno, *sive sint authentica sive non, dummodo non sint revocata, sunt ejusdem valoris, quanti sunt privilegia in scriptis concessa.*
5 *Ad essentiam, & substantiam privilegii non requiritur scriptura, sed etiam oretenus, seu* vivæ vocis Oraculo *concessum subsistit.*
6 *Ut Oracula vivæ vocis practicari possint etiam* pro foro externo, *non sufficit illa esse concessa, sed insuper requiritur, ut illorum concessio probetur authentico testimonio.*
7 *Omnia, & singula indulta, & privilegia quibuscumque* vivæ vocis Oraculo *concessa à Summis Pontificibus ante Gregorium XV. (exceptis concessis ad supplicationem Regum, nec non illis manu Cardinalium firmatis) revocavit pro utroque foro dictus Gregorius XV. & adducitur constitutio.*
8 *Postea autem Urbanus VIII. revocavit etiam omnia & singula indulta, & privilegia* vivæ vocis Oraculo *concessa etiam ad instantiam Imperatoris, & Regum & manu quorumcumque Cardinalium firmata: & adducitur constitutio.*
9 *Deinde idem Urbanus VIII. justis de causis declaravit prædictam suam revocationem non comprehendere illos Officiales, seu Ministros, quibus rationem suorum Officiorum, seu munerum Summi Pontificis Oraculi fides haberi solet, & debet. Et adducitur constitutio.*
10 *Hinc omnia privilegia vivæ vocis Oraculo à quocumque Pontifice concessa, & testificata per Officiales, quibus vi sui officii de privilegiis, & gratiis per Pontifices oretenus concessis, vel concedendis, fides adhiberi solet, adhuc impræsentiarum valent pro utroque foro.*
11 *Officiales, seu Ministri prædicti qui sint.*
12 *Inter Officiales, seu Ministros præfatos computantur, & revera sunt Cardinales illi, qui ad id à Papa deputantur, vel Protectores Ordinum existunt.*
13 *Hinc plurima adhuc impræsentiarum valent privilegia* vivæ vocis Oraculo *concessa, utpote debite authenticata ab aliquo ex supradictis Officialibus, vel S. R. E. Cardinalibus, & qualia sint talia privilegia.*
14 *Unde saltem pro* foro interno *valent adhuc hodie privilegia* vivæ vocis Oraculo *concessa ante tempora, vel tempore Leonis X.*
15 *Item eadem ratione adhuc hodie valent pro* foro conscientiæ *privilegia* vivæ vocis Oraculo *concessa ante tempora, vel tempore S. Pii V.*
16 *Adducitur, & solvitur instantia ex constitutione Gregorii XIII.*
17 *Item adhuc hodie valent pro* foro conscientiæ *privilegia* vivæ vocis Oraculo *concessa ante tempora, vel tempore Clementis VIII. dummodo non adversentur Concilio Tridentino.*
18 *Item valent adhuc hodie omnia* vivæ vocis Oraculo *post Gregorium XV. & Urbanum VIII. concessa.*
19 *Ut autem* vivæ vocis Oraculo *post Urbanum VIII. concessa valeant pro foro interno, quid requiratur.*
20 *Apponitur constitutio Clementis XII. ad rem, quorumdam revocatoria.*
21 *Additiones inseruntur.*

Oracula vivæ vocis sunt concessiones privilegiorum, 1
seu gratiæ factæ à Supremo Principe v. g. Summo Pontifice *sola voce*, seu Ore tenus sine Scriptura; *Ita in re Communis*; Oracula vivæ vocis alia authentica, & alia non. Oracula *authentica* sunt illa, quæ ne memoria 2
pereant, & ut etiam pro foro externo probari, & practicari possint, subinde in scripturam rediguntur, & testimonio authentico ab iis, quibus ex officio incumbit, fide digna redduntur. Oracula autem non authentica 3
sunt illa, quæ vel neglectu impetrantium, vel alia de causa non sunt tali forma in scripturam redacta; *Communis.* Hinc Oracula vivæ vocis authentica, ut secernantur à non authenticis, solent in collectionibus privilegiorum, & Oraculorum vivæ vocis distincto, & diverso signo notari, ut patet *in compendio privilegiorum Fratrum Minorum*, ubi Oracula vivæ vocis authentica signantur *O magno*, & non authentica O *parvo*, ut testantur Auctores ipsius Compendii. *Ad Lectorem in declaratione Abbreviaturarum Allegationum.*

Gratiæ, & privilegia *vivæ vocis Oraculo* concessa 4
quoad substantiam pro *foro interno*, sive sint authentica, sive nondum non sint revocata, sunt ejusdem valoris, quanti sunt privilegia in scriptis concessa; *Communis*, textu expresso *in cap.* Institutionis 7. *caus.* 25. *quæst.* 2. Et sic expresse concessit nostro Ordini Leo X. ut habetur *in compendio privil. Fr. Minorum verb.* Oracula vivæ vocis *num.* 2. ibi: *Idem Leo concessit, quod non sint minoris efficaciæ, & valoris vivæ vocis Oracula, quam si per Bullam, aut Breve ad perpetuam rei memoriam essent concessa.* Ad essentiam enim, & 5
substantiam privilegii non requiritur scriptura, sed etiam ore tenus, seu *vivæ vocis Oraculo* concessum subsistit; *Communis*, *argum. cap.* Si quis cum Clerico 5. *caus.* 11. *quæst.* 1. & *citat. cap.* Institutionis 7. *caus.* 25. *q.* 2. Clement. *Dudum*, *de Sepulturis*, & Extravagant. *Etsi Dominici*, *de Pœnitent. & remission.* ibi: *Considerans*, *quod plerumque contingit*, *suam Sanctitatem hujusmodi facultates etiam Oraculo vivæ vocis concedere &c.*

Notanter autem supra *num.* 4. dicitur: *Pro foro in-* 6
terno, quia Oracula vivæ vocis, ut practicari possint etiam *pro foro externo*, non sufficit illa esse concessa, sed insuper requiritur, ut illorum concessio probetur authentico testimonio, ut patet ex constitutione Julii II. *incip.* Romani Pontificis, & *ex Regula* 52. *Cancellariæ*; Et ratio est, quia, si sine testimonio authentico valerent etiam *pro foro externo*, posset quilibet asserere se habere privilegium *vivæ vocis Oraculo* concessum, & sic prætextu *Oraculi vivæ vocis* posset cum maxima perturbatione boni communis eludere leges, & canones in *foro externo*, quod nemo sanæ mentis audebit admittere; *Communis.*

Omnia, & singula indulta, & privilegia quibuscum- 7
que *vivæ vocis Oraculo* concessa à Summis Pontificibus ante Gregorium XV. (exceptis concessis ad supplicationem Regum, nec non illis manu Cardinalium firmatis) revocavit pro utroque foro, scilicet, tam pro foro interno, quàm pro externo, dictus Gregorius XV. *die* 2. *Julii* 1622. constitut. *incip.* Romanus Pontifex :: quæ ad uberiorem legentium notitiam hic ad literam datur.

GRE-

GREGORIUS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

»ROMANUS Pontifex in specula militantis Ecclesiæ Divina Providentia constitutus, gratias, & indulta à se, »& prædecessoribus suis concessa, justis interdum suadentibus causis, juxta creditum sibi pastoralis officii »debitum moderatur, aut revocat; prout rerum, & »temporum qualitatibus debite pensatis conspicit in Domino salubriter expedire.

§. 1. »Itaque motu proprio, & ex certa scientia, ac »matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine omnia, & singula indulta, facultates, privilegia, gratias, & concessiones quascumque »spirituales, & ecclesiasticas, tam ad forum interius, »quàm exterius spectantia: ac tam ad supplicationem partium, quàm motu, scientia, & potestatis plenitudine »similibus à Sede Apostolica, quæ tamen vivæ vocis »Oraculo hactenus quandocumque, & qualitercumque, »& quavis etiam de necessitate experimenda causa, quibusvis Collegiis, Capitulis, Ordinibus tam Mendicantium, quàm non Mendicantium, Societatibus, etiam »Societati Jesu, ac Congr. quibuslibet; sive eorum & »earum respective Præpositis, Decanis, Magistris, Ministris, Prælatis, Prioribus, & Rectoribus, Generalibus, vel Provincialibus, quocumque nomine nuncupatis Superioribus, etiam quomodolibet exemptis, ac »Sedi prædictæ immediate subjectis, cujuscumque dignitatis, præeminentiæ, aut quovis privilegio munitis, »non tamen ad supplicationem Regum concessas, in iis »videlicet, quæ non sunt sortita effectum, tenore præsentium revocamus, cassamus, abrogamus, & annullamus; ac revocata, sublata, abrogata, & annullata, »viribusque, & effectu vacua perpetuo fore, & esse, »neque imposterum cuiquam suffragari posse, vel debere, neque aliquem iis de cetero uti ullo modo posse, etiamsi expressa, & specifica mentio, etiam de »verbo ad verbum de iis facienda esset, decernimus, & »declaramus.

§. 2. »Firmis tamen, & in robore permanentibus »omnibus indultis, & aliis concessionibus prædictis vivæ vocis Oraculo S. R. E. Cardinalibus ad ipsorum, »vel aliorum quorumcumque favorem propria S. R. E. »Cardinalium manu firmatis pro ipsis, vel aliis factis, & »de quibus iidem S. R. E. Cardinales testimonium in »scriptis præbuerunt.

§. 3. »Decernentes, præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, etiam ex eo, quod quicumque in præmissis interesse habentes, se habere prætendentes, ad »hoc vocati, & auditi non fuerint, de subreptionis, vel »obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, seu aliquo quocumque defectu notari, impugnari, redargui, in Jus, »vel in controversiam revocari, ad terminos Juris reduci, aut adversus illas quodcumque Juris, gratiæ, vel »facti remedium impetrari, nullatenus posse, sed illas »semper validas, & efficaces existere, & fore, suosque »plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere.

§. 4. »Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, »& Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, »& Nuntios, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, »si secus super his à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. »Non obstantibus præmissis, ac quibusvis constitutionibus, ordinationibus Apostolicis, Ordinibus, Societatibus, & Congregationibus prædictis, eorumque »Præpositis, Decanis, Magistris, Ministris, Prælatis, Prioribus, Rectoribus, & aliis Superioribus prædictis, sub »quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis »etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis de»cretis in genere, vel in specie, ac aliàs in contrarium »præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & »innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis te»noribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac »de verbo ad verbum, non autem per clausulas gene»rales idem importantes, mentio, seu quævis alia ex»pressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma, ad »hoc servanda foret, tenores hujusmodi, præsentibus, »pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum in»sertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, »hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, »ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. »Volumus autem, ut præsentium transumptis, »etiam impressis, & manu alicujus Notarii publici sub»scriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica con»tituta munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in Ju»dicio, & extra illud, quæ præsentibus adhiberetur, si »forent exhibitæ, vel ostensæ.

§. 7. »Quodque eædem præsentes literæ, seu illa»rum exempla ad valvas Basilicarum S. Joannis Late»ranensis, ac Principis Apostolorum de Urbe, & in acie »Campi Floræ affixæ, omnes ita arctent, & afficiant, »ac si unicuique personaliter intimatæ fuissent.

»Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Anno»nulo Piscatoris die secunda Julii M.DCXXII. Ponti»ficatus nostri anno secundo."

Postea autem Urbanus VIII. *die* 20. *Decemb.* 1631. constit. *incip.* Aliàs felicis recordationis Gregorius Papa XV.:: revocavit etiam omnia, & singula indulta & privilegia *vivæ vocis Oraculo* concessa, etiam ad instantiam Imperatoris, & Regum, & manu quorumcumque Cardinalium firmata: Quæ constitutio etiam hic pro omnium scitu ad literam datur.

URBANUS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 1. "ALIAS felicis recordationis Gregorius Papa XV. »Prædecessor noster, ut subnascentibus jugiter variis »difficultatibus, & abusibus ex privilegiis à Sede Apos»tolica vivæ vocis Oraculo sæpe numero concessis obviam »iret; constitutionem edidit tenoris subsequentis, vide»licet: Gregorius Papa XV. ad perpetuam rei memo»riam. Romanus Pontifex in specula militantis Eccle»siæ &c. *ut supra.*

§. 2. »Cum autem experientia rerum magistra com»pertum sit, concessiones, & gratias vivæ vocis Ora»culo, etiam à S. R. E. Cardinalibus obtentas, & ip»sorum manu firmatas, sæpe ab his, in quorum favo»rem emanarunt, minus canonica interpretatione ex»tendi, & perperam in disciplinæ ecclesiasticæ detri»mentum exequutionis demandat: idcircò quantum cum »Domino possumus, his, & aliis malis occurrere vo»lentes, motu proprio, & ex certa scientia, ac matu»ra deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis »plenitudine, & de consilio nonnullorum Venerabilium »Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, quibus ne»gotium hujusmodi mature discutiendum commisimus, »omnia, & singula privilegia, facultates, licentias, & »gratias quascumque per Summos Pontifices Prædeces»sores nostros, ac per Nos vivæ vocis Oraculo, & S. »R. E. prædictæ Cardinalium quorumcumque manu fir»mata, quibuscumque Generalibus, Provincialibus, ce»terisque superioribus, & personis cujusvis Ordinis, »Congregationis, Instituti, & Societatis, sive secularibus, sive Regularibus, vel etiam ipsis Ordinibus, Con»gregationibus, Institutis, & Societatibus, etiam Socie»tati Jesu, aut ejus Clericis, seu Presbyteris, aliisque »personis prædictis, quacumque de causa, etiam de ne»cessitate exprimenda, occasione, prætextu, vel colo»re, etiam intuitu, contemplatione, seu ad instantiam »Imperatoris, Regum, & Principum quorumcumque, aut »aliàs quomodolibet concessa, illorum tenores præsen»tibus pro expressis habentes, tenore præsentium revo»camus, cassamus, tollimus, abrogamus, & annullamus, »ac de cetero revocata, cassata, abrogata, & annullata, vi»ribusque, & effectu vacua esse, & fore, nullique prorsus deinceps suffragari posse, nec debere declaramus.

»Præ-

§. 3. »Præterea, ut præsentes literæ omnibus, & sin»gulis, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, quan»to citius innotescant, omnibus, & singulis Generali»bus, & aliis quocumque nomine nuncupatis Superio»ribus quorumcumque Ordinum, Congregationum, So»cietatum, etiam Societatis Jesu, & Institutorum, sub »excommunicationis, ac privationis officiorum, & dig»nitatum, nec non vocis activæ, & passivæ, pœnis ipso »facto incurrendis, præcipimus, & mandamus, ut infra »tres menses proximos à die publicationis præsentium »computandos, omnes, & singulos Provinciales eorum»dem suorum Ordinum, Congregationum, Societatum, »etiam Societatis Jesu, & Institutorum, de eisdem præ»sentibus literis certiores faciant, & eorumdem præsen»tium exemplaria illis transmittant: qui quidem Provin»ciales sub eisdem pœnis teneantur singulis Superiori»bus Monasteriorum, Conventuum, Collegiorum, Do»morum, & Locorum Regularium præcipere, ut easdem »præsentes subditis suis, ut moris est, publicent.

§. 4. »Decernentes, præsentes literas, etiam ex eo, »quod quicumque in præmissis interesse habentes, vel »habere prætendentes, ad hoc vocati, & auditi non fue»rint de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut inten»tionis nostræ, seu alio quopiam defectu notari, impug»nari, invalidari, redargui, in Jus, vel controversiam »vocari, aut ad viam, & terminos Juris reduci, sive »adversus illas quodcumque Juris, gratiæ, vel facti re»medium impetrare nullatenus posse, sed illas semper »validas, firmas, & eficaces existere, & fore, suosque »plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere.

§. 5. »Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, »& Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Audi»tores sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter ju»dicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ju»dicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si »quid secus super his à quoquam, quavis auctoritate »scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. »Non obstantibus præinsertis literis hujusmo»di, ut constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, »& quatenus opus sit, etiam Regula nostra de non tol»lendo Jure quæsito, privilegiis quoque, indultis, & »literis Apostolicis, eisdem Cardinalibus, Ordinibus, »Congregationibus, Institutis, & Societatibus, eorum»que Superioribus quocumque nomine nuncupatis, sub »quibuscumque verborum formis, & tenoribus, ac cum »quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque »efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & »aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliàs in con»trarium præmissorum quomodolibet concessis, confir»matis, & innovatis: quibus omnibus, & singulis, etiam»si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorum»que totis tenoribus specialis, specifica & expressa, »ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas ge»nerales idem importantes, mentio, seu quævis alia »expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma »ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores præ»sentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, »specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contra»riis quibuscumque.

§. 7. »Volumus autem, quod præsentium transump»tis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici »subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesias»tica constitutæ munitis, eadem prorsus ubique fides »adhibeatur, quæ præsentibus ipsis adhiberetur, si fo»rent exhibitæ, vel ostensæ, quodque eædem præsen»tes literæ, sive illarum exempla ad valvas Basilica»rum prædictarum, & in acie Campi Floræ hujusmodi »similiter affixæ omnes, quos concernunt, perinde arc»tent, & afficiant, ac si unicuique personaliter inti»matæ fuissent.

»Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo pisca»toris die 20. Decembris 1633. Pontificatus nostri an»no nono."

9 Deinde idem Urbanus VIII. *die* 11. *April.* 1695. constit. etiam *incip.* Aliàs felicis recordationis Gregorius Papa XV. justis de causis declaravit, prædictam suam revocationem non comprehendere illos Officiales, seu Ministros, quibus ratione suorum Officiorum, seu Munerum de Summi Pontificis Oraculis, fides haberi solet, & debet; quæ constitutio, utpote summe necessaria ad hujus notitiæ complementum, etiam hic ad literam datur.

URBANUS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

"ALIAS felicis recordationis Gregorius Papa XV. Præ»decessor noster, ut subnascentibus jugiter variis diffi»cultatibus, & abusibus ex privilegiis à Sede Aposto»lica vivæ vocis Oraculo sæpenumero concessis obviam »iret; constitutionem edidit tenoris subsequentis, vide»licet: Gregorius Papa XV. ad perpetuam rei memo»riam. Romanus Pontifex in specula militantis Eccle»siæ, Divina Providentia constitutus, gratias, & in»dulta à se, & prædecessoribus suis concessa, justis »interdum suadentibus causis, juxta creditum sibi Pas»toralis officii debitum moderatur, aut revocat, prout »rerum, & temporum qualitatibus debite pensatis cons»picit in Domino salubriter expedire. Itaque motu pro»prio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione »nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, om»nia, & singula indulta, facultates, privilegia, gra»tias, & concessiones quascumque spirituales, & ec»clesiasticas, tam ad forum interius, quàm ad exterius »spectantes, ac tam ad supplicationem partium, quàm »motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus à »Sede Apostolica, quæ tamen vivæ vocis Oraculo, hac»tenus, quandocumque, & qualitercumque, ex quavis »etiam de necessitate exprimenda causa quibusvis col»legiis, Capitulis, Ordinibus, tam Mendicantium, quàm »non Mendicantium Societatibus, etiam Societatis Je»su, ac Congregationibus quibuslibet, sive eorum, & »earum, respective Præpositis, Decanis, Magistris, Mi»nistris, Prælatis, Prioribus, Rectoribus, Generalibus, »vel Provincialibus quocumque nomine nuncupatis, Su»perioribus etiam quomodolibet exemptis, ac Sedi præ»dictæ immediate subjectis, cujuscumque dignitatis, præ»eminentiæ, aut quovis privilegio munitis; non tamen »ad supplicationem Regum concessas, in iis videlicet, »quæ non sunt sortita effectum, tenore præsentium re»vocamus, cassamus, tollimus, abrogamus, & annulla»mus, ac revocata, cassata, sublata, abrogata, & an»nulata, viribusque, & effectu vacua perpetuo fore, & »esse, neque imposterum cuiquam suffragari posse vel »debere, neque aliquem iis de cetero uti ullo modo »posse, etiamsi expressa, & specifica mentio, etiam »de verbo ad verbum de iis facienda esset, decerni»mus, & declaramus. Firmis tamen, & in suo robore »permanentibus omnibus indultis, & aliis concessioni»bus prædictis vivæ vocis Oraculo S. R. E. Cardinali»bus, ad ipsorum, vel aliorum quorumcumque favo»rem propria S. R. E. Cardinalium manu firmatis, vel »aliis factis, & de quibus iidem S. R. E. Cardinales tes»timonium in scriptis præbuerunt. Decernentes, præ»sentes literas, & in eis contenta quæcumque, etiam »ex eo, quod quicumque in præmissis interesse haben»tes, seu habere prætendentes, ad hoc vocati, & au»diti non fuerint, de subreptionis vel obreptionis vitio, »aut intentionis nostræ, seu alio quocumque defectu »notari, impugnari, redargui, in Jus, vel in contro»versiam vocari, ad terminos Juris reduci, aut adver»sus illas quodcumque Juris, gratiæ, vel facti remedium »impetrari nullatenus posse, sed illas semper validas & »efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & inte»gros effectus sortiri, & obtinere. Sicque per quoscum»que Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum »Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, »etiam de latere Legatos, & Nuntios, sublata eis, & »eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpre»tandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri de»bere, ac irritum, & inane, si secus, super his à quo»quam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter con»tigerit attentari. Non obstantibus præmissis, ac qui»bus-

»busvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, »privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, Or»dinibus, & Societatibus, & Congregationibus prædic»tis, eorumque Præpositis, Decanis, Magistris, Minis»tris, Prælatis, Prioribus, Rectoribus, & aliis Superio»ribus prædictis, sub quibuscumque tenoribus, & for»mis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum deroga»toriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac »irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, »ac aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet con»cessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & »singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de »illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, ex»pressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non au»tem per clausulas generales idem importantes, men»tio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia »exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujus»modi præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, »& de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in »suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, »& expresse derogamus, ceterisque contrariis quibus»cumque. Volumus autem, ut præsentium transumptis, »etiam impressis, & manu alicujus Notarii publici sub»scriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica »constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in »judicio, & extra illud, quæ præsentibus adhiberetur, »si forent exhibitæ, vel ostensæ, quodque eædem præ»sentes literæ, seu illarum exempla ad valvas Basilica»rum S. Joannis Lateranensis, ac Principis Apostolo»rum de Urbe, & in acie Campi Floræ affixæ, omnes »ita arctent, & afficiant, ac si unicuique personaliter »intimatæ fuissent.

»Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub »annulo piscatoris die secunda Julii M.DCXXII. Pon»tificatus nostri anno secundo.

»Et subinde per nos accepto, quod experientia re»rum magistra compertum erat, concessiones, & gra»tias vivæ vocis Oraculo, etiam à S. R. E. Cardinali»bus obtentas, & ipsorum manu firmatas, sæpe ab his, »in quorum favorem emanarunt, minus canonica in»terpretatione extendi, & perperam in disciplinæ ec»clesiasticæ detrimentum executioni demandari, idcir»co, quantum cum Domino potuimus, his, & aliis ma»lis occurrere volentes, motu proprio, certaque scien»tia, ac matura deliberatione nostris, deque Aposto»licæ potestatis plenitudine, de consilio nonnullorum »Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardina»lium, quibus negotium hujusmodi mature discutien»dum commisimus, omnia, & singula privilegia, fa»cultates, licentias, & gratias quascumque per Summos »Pontifices Prædecessores nostros, ac per Nos vivæ vo»cis Oraculo, etiam S. R. E. prædictæ Cardinalium quo»rumcumque Generalibus, Provincialibus, ceterisque »Superioribus, & personis cujusvis Ordinis, Congrega»tionis, Instituti, & Societatis, sive secularibus, sive Re»gularibus vel etiam ipsis Ordinibus, Congregationibus, »Institutis, & Societatibus, etiam Societati Jesu, aut »ejus Clericis, seu Presbyteris, aliisque personis præ»dictis, quacumque de causa, etiam de necessitate ex»primenda, occasione, prætextu, vel colore, etiam intui»tu, & contemplatione, seu ad instantiam Imperatoris, »Regum, & Principum quorumcumque, aut aliàs quo»modolibet concessæ, illorum tenores præsentibus pro »expressis habentes Apostolica auctoritate revocavimus, »cassavimus, sustulimus, abrogavimus, & annullavi»mus, ac de cetero revocata, cassata, sublata, abrogata, »& annullata, viribusque, & effectu vacua esse, & fo»re, nullique deinceps suffragari posse, nec debere de»claravimus, prout in aliis nostris desuper in simili for»ma Brevis expeditis literis, quarum tenores præsenti»bus pro expressis habere volumus, plenius continetur.

»Cum autem pro tempore existentibus nonnullis nos»tris, & Sedis Apostolicæ Officialibus, seu Ministris, »qui eorum officiorum, seu Minorum ratione de gra»tiis, concessionibus, & dispositionibus, quibusrum»que per nos faciendis, mandatisque, & jussionibus Nos»tris exequendis, aliisque rebus, & negotiis gerendis, »Nobiscum diversa tractant per se, seu de eorum man»dato facienda, gerenda, & exequutioni demandanda, »vivæ vocis Oraculo commiserimus, & in dies circa ea, »quæ ad cujuslibet eorum officium, seu munus, quo »funguntur, pertinent, committamus: Nos firmiori ges»torum de mandato nostro per eosdem Officiales, seu »Ministros validitati, eorumdemque Officialium, seu Mi»nistrorum securitati consulere volentes, motu proprio, »certaque scientia, ac matura deliberatione nostris, de»que Apostolicæ potestatis plenitudine, Officiales, seu »Ministros prædictos, quibus aliàs ante emanatas præ»dictas constitutiones ex officiorum auctoritate, & præ»rogativa de oraculo per eos à Romanis Pontificibus »pro tempore existentibus habito, fides haberi solebat, »quoad ea, quæ, ut præfertur, ad cujuslibet eorum offi»cium, seu munus, quo funguntur, pertinent, in lite»ris etiam nostris prædictis super revocatione oraculo»rum hujusmodi emanatis, & minime comprehensos »fuisse, nec esse, nec comprehendi debere declaramus, »& ad abundantiorem cautelam eosdem Officiales, seu »Ministros adversus easdem constitutiones, quatenus »opus sit, restituimus, & plenarie reintegramus in om»nibus, & per omnia, perinde ac si quoad illos præ»dictæ constitutiones non emanassent; decernentes, præ»sentes literas validas, firmas, & efficaces existere, & »fore, ac irritum, & inane, si quid secus super his à »quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter »contigerit attentari. Non obstantibus Gregorii prede»cessoris hujusmodi, nostrique literis præfatis, ac om»nibus illis, quæ in dictis literis concessa sunt, non »obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

»Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo pis»catoris die 11. Aprilis 1635. Pontificatus nostri anno »duodecimo."

10 Unde, ut vides, ex hac secunda constitutione Urbani VIII. §. Cum autem pro tempore existentibus:: clare patet, quod omnia illa indulta, & privilegia *vivæ vocis Oraculo* à quocumque Pontifice concessa & testificata, seu authenticata per Officiales, & Ministros, quibus vi sui officii, de privilegiis, & gratiis per Pontifices ore tenus concessis, vel concedendis, fides adhiberi solet, & debet; adhuc impræsentiarum valent pro utroque foro, scilicet tam interno, quàm externo, valideque, & licite practicari possunt. *Communis, ac certa* Reiffenstuel *lib. 5. decr. tit. 33. n.* 155.

11 Officiales autem, seu Ministri prædicti sunt multi, & diversi, ut patet *in extravagant. commun.* Ad regimen 13. *de præbendis, & dignitatibus*, ibi: "Officia»lium dictæ Sedis, videlicet Camerarii, Vicecancella»rii, Notariorum, Auditorum, Literarum contradicta»rum, & Apostolici Palatii causarum Auditorum, Cor»rectorum, & Scriptorum literarum Apostolicarum, ac »Pœnitentiarii præfatæ Sedis, ac Abbreviatorum, nec »non Comensalium, & aliorum quorumlibet Capella»norum Sedis ejusdem. Et etiam quorumcumque Lega»torum, sive Nuntiorum, ac in terris Ecclesiæ Roma»næ Rectorum, & Thesaurariorum &c."

12 Inter Officiales, seu Ministros præfatos computantur, & revera sunt Cardinales illi, qui ad id à Papa deputantur, vel Protectores Ordinum existunt; quia quamvis *in dict. cap.* Ad regimen:: non numerentur inter Officiales Papæ, & Sedis Apostolicæ, tamen in Religiones sibi commissas Jurisdictionem, curam, & vigilantiam exercent tamquam Ministri Papæ, qui est omnium Religionum Generalissimus, & Administrator, Gubernator, & Rector. Unde est ipsis omnino credendum in iis, quæ testantur de Religionibus, quas protegunt, ut recte *ex cit. constitutione Urbani VIII. sub num. 9. allata* colligunt, & docent Peyrinus *in Formul. Prælat. Regul. Lib. Z c. 3. & Appendice 4. ad Urban. VIII. n. 2. fol.* 726. Donatus *prax. rer. Regul. tom.* 1. *tract.* 16. *quæst.* 12. *num.* 1. Reiffenstuel *loc. cit. num.* 157. & alii passim.

Hinc plurima adhuc impræsentiarum valent privilegia *vivæ vocis Oraculo* concessa, utpote debite authenticata ab aliquo ex supradictis Officialibus, seu Ministris, vel Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus juxta dictam constitutionem Urbani VIII. Et talia sunt omnia illa, quæ *in compendio privilegiorum Fratrum* Minorum à Hieronymo à Sorbo juxta decreta Concilii Tridentini, & alias constitutiones Pontificias reformato, comprehenduntur, & signantur *O magno*; quia privilegia tali *O magno* signata, ut fuit dictum supra *numer.* 3. sunt *vivæ vocis Oracula vere authentica*, sicut sunt illa signata æquivalenti signo in libris privilegiorum aliorum Ordinum. Et *vivæ vocis Oracula* authenticata per supradictos Officiales, & Ministros Papæ, & Sedis Apostolicæ, non sunt revocata: ut expresse declarat Urbanus VIII. in *supra cit. num.* 9. adducta sua secunda constitutione §. Cum autem pro tempore existentibus::

14 Unde saltem pro foro interno valent adhuc hodie privilegia *vivæ vocis Oraculo* concessa ante tempora, vel tempore Leonis X. quia dictus Leo X. concessit, quod "Fratres Minores Regularis Observantiæ secura cons»cientia possint uti omnibus à Sede Apostolica, sive per »Bullas, sive per Brevia, sive vivæ vocis Oraculo con»cessis privilegiis, prout ea in libris Ordinis reperiuntur, »ac si omnia specifice fuissent tunc expressa. Et quod »hujusmodi vivæ vocis Oracula non sint minoris effica»ciæ, ac valoris, quàm si per Bullam aut Breve ad per»petuam rei memoriam essent concessa:" prout testatur Laurentius Presbyter Cardinalis tituli Quatuor Coronatorum, & Protector dicti Ordinis Minorum, & habetur *in* 1. *tom. collect. Bullar.* Rodriq. *in fine Bull. Leonis X. fol.* 1317. *& in supplement. ejusdem Ordinis concer. ibi fol.* 58. de quo idem Rodriq. *tom.* 1. *qq. Regul. q.* 7. *art.* 5. *& tom.* 3. *q.* 22. *art.* 1. *&* 2. & habetur etiam *in compendio privilegior. Ordinis Minor. verb.* Oracula vivæ vocis *num.* 1. *&* 2. ubi *num.* 1. insuper additur, quod *pro majori conscientiarum securitate omnia de novo concessit vivæ vocis Oracula authentica*; aut *vivæ vocis Oracula vere authentica*, (uti sunt ista, utpote testificata à supradicto Eminentissimo Cardinali Laurentio tunc Ordinis Protectore) non sunt revocata, ut expresse declarat Urbanus VIII. in dicta sua secunda constitutione allata *sub num.* 9. ergo adhuc hodie vigent.

15 Item eadem ratione adhuc hodie valent pro foro conscientiæ privilegia *vivæ vocis Oraculo* concessa ante tempora, vel tempore S. Pii V. quia dict. S. Pius V. *die* 13. *Martii* 1566. vivæ vocis Oraculo confirmavit privilegia Ordinis Minorum pro foro conscientiæ, etiam illa, quæ sunt contra Concilium Tridentinum, cujus copia authentica est in archivio Conventus S. Joannis Regum Ordinis Prædicatorum; prout *in compendio Societatis Jesu, tit. de Concil. Trident.* §. 3. & Rodriquez *tom.* 1. *qq. Regular. quæst.* 7. *art.* 8. & habetur *in tom.* 2. *collect. Bullar.* Rodriq. *in fine Oraculorum S. Pii V. fol.* 428. *n.* 15. & sub *anno* 1567. constit. *incip.* Etsi Mendicantium:: & alia *incip.* Ad uberes, multa expresse concessit suo Præclarissimo Ordini Prædicatorum, quæ decretis Concilii Tridentini adversantur.

16 Nec obstat, quod Gregorius XIII. immediatus successsor S. Pii V. *anno* 1572. constitut. *incip.* In tanta rerum, & negotiorum mole:: revocaverit expresse omnia privilegia à dict. S. Pio V. concessa contra Concilium Tridentinum, & ad terminos ejusdem *Concilii Tridentini* reduxerit, ibique statuerit, Regulares teneri stare decretis *Concil. Tridentini*, & Juri veteri, ac si dictæ concessiones, & constitutiones S. Pii V. numquam emanassent. Non obstat, inquam, quia Gregor. XIII. in dict. sua constitutione non revocat privilegia concessa Regularibus pro *foro interno*; revocat enim ibi sola privilegia Regularibus concessa contra dispositionem *Concilii Tridentini*, ex quibus perturbatio inter Episcopos, & Mendicantes solet oriri; quandoquidem in procemio dictæ constitutionis, ubi causa finalis exprimitur, sic præcise legitur: "Demum animadverso, »quod ea omnia multis dubitationibus involuta, mag»nisque difficultatibus obstructa, multas, magnasque »dissensiones, alterationes, & lites inter prædictos Lo»corum Ordinarios, & Fratrum ipsorum Ordines non »sine gravi divini cultus, & animarum detrimento, ac »populorum scandalo concitaverant." Usus autem privilegiorum Mendicantium in *foro conscientiæ* exercitus, nec magnam, nec parvam litem inter prædictos poterit excitare; quod est mente valde tenendum, ut recte dicit Donatus infra citandus, quia causa finalis est illa, quæ stringit, & ampliat privilegia, cum ratio legis sit anima legis; *l.* Cum ratio *ff. de bonis damnatorum*; & cessante ratione, & causa legis, cessat ipsa Lex; *leg.* Adigere 6. §. 2. *ff. de jure patronat.* & cessante causa cessat effectus; *cap.* Cum cessante 60. *de appellationibus*; sic citatus Donatus *prax. rerum Regul. tom.* 1. *tract.* 11. *quæst.* 17. *num.* 19. & alii plures; tum quia in dicta constitutione Gregorii XIII. nullatenus nominantur Oracula, unde ad ista non debet extendi, cum uti pœnalis non debeat extendi ad non expressa; quia, si voluisset, expressisset, quod enim voluit, expressit; *arg. cap.* Inter corporalia 2. *de translation. Episcop.* §. Sed neque istud, *& cap.* Quia circa 22. *de privilegiis & cap.* Ad Audientiam 12. *de Decimis*, & uti odiosa debet restringi, ne minus lædat, juxta Regulam *in cap.* Odia 15. *de Regul. Juris in* 6. *& cap.* Olim 16. *de verbor. significat. & l.* Beneficium 3. *ff. de constitutionibus Principum.* Oracula enim favore animæ concessa, revocatis privilegiis, non intelliguntur revocata, nisi in specie, & expresse revocentur, prout docet Innocent. *in cap.* Constitutus *num.* 2. *de rescriptis*, Felin. *in consil.* 6. *num.* 1. Henriquez *lib.* 7. *de Indulgent. cap.* 24. *num.* 8. Donatus *loc. cit. num.* 17. *& tract.* 16. *quæst.* 6. *num.* 5. cum Navarr. Rodriquez, Faust. Peyrin. & Bordon. ibi citatis.

17 Item adhuc hodie valent pro foro conscientiæ privilegia vivæ vocis Oraculo concessa ante tempora, vel tempore Clementis VIII. dummodo non adversentur Concilio Tridentino, quia dictus Clemens VIII. *die* 20. *Decembris* 1595. constitut. *incip.* Ratio Pastoralis Officii:: confirmavit, & innovavit *ex certa scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine*, omnia, & singula privilegia Fratrum Minorum, etiam *vivæ vocis Oraculo concessa*, ut patet *ibi* §. 3. Unde cum ob clausulam *ex certa scientia*, sub qua de novo concessit omnia Fratrum Minorum privilegia à quocumque Pontifice, sive *per Bullam*, sive *vivæ vocis Oraculo* concessa, jam ipsa *vivæ vocis Oracula* acquirunt novam naturam, & novum esse, & ex *vivæ vocis Oraculis* evadunt *privilegia scripta, seu Bullata*, eorumque naturam assumunt, ut recte observant Pellizar. *tract.* 9. *cap.* 1. *numer.* 132. Reiffenstuel *lib.* 5. *decretal. tit.* 33. *num.* 161. & alii, adeoque non sunt revocata saltem pro foro interno à Gregor. XV. & Urbano VIII. in supra adductis contitutionibus *à num.* 7. *ad* 9.

18 Item valent adhuc hodie omnia *vivæ vocis Oracula* post Gregorium XV. & Urbanum VIII. concessa, quia cum par in parem non habeat imperium; *cap.* Innotuit 20. *de election.* §. Quamvis, *& cap.* Exiit 3. *de verbor. significat. in* 6. §. Ceterum Sanctæ memoriæ:: stat clarum, quod Gregor. XV. & Urbanus VIII. in dictis suis constitutionibus non ligaverint manus Successorum Pontificum, adeoque *vivæ vocis Oracula* ab istis expost concessa valent adhuc hodie pro *foro interno*, etiamsi de iis testimonium authenticum ab Officialibus, & Ministris supradictis non habeatur, sed alii fide digni Superiores, Generales, Provinciales, Procuratores, Generales, & hujusmodi, in quorum præsentia aliquis Papa Gregor. XV. & Urbani VIII. Successor privilegium ore tenus concessit, testimonium ferant; supradicti enim duo Pontifices loquuntur præcise de Oraculis antea concessis, & probatio per testimonium dictorum Officialium Papæ, & Sedis Apostolicæ ab Urbano VIII. præscripta se extendit solum ad probanda Oracula præcedentia, non autem ad Oracula in futurum concedenda.

✣ Multa profecto in hoc articulo occurrunt, quæ seria indigerent animadversione. Si stemus Auctori, nullius sunt roboris constitutiones Gregor. XV. & Urbani VIII. vivæ vocis Oracula in tam ampla forma revocantes, saltem quantum ad forum internum. Hic nihil aliud agam, nisi subnectere verba P. Remigii Maschat, quæ veluti regula inconcussa mihi sunt, postquam ejus opus à Clar. Ubaldo Girardi illustratum est. Is autem ita ha-

habet L. V. tit. XXXIII. n. 5. "Privilegia vivæ vocis »Oraculo concessa hodie revocata sunt per constitut. »Urban. VIII. incipient. *Aliàs*, & Gregor. XV. incipient. »*Romanus*: quæ vero post dictas Bullas viva voce con»cessa sunt probabilius valent pro foro interno, cum »ob substantiam privilegii scriptura non requiratur; & »in foro externo non prosunt, nisi fuerint authenticata »per publicos Officiales Papæ ad id constitutos, ut sta»tuitur in cit. const. Urban. VIII." Confer, mi lector, æquam ac sobriam hanc doctrinam cum portentosa extensione privilegiorum vivæ vocis Oraculo concessorum, non obstantibus præfatis constitutionibus. Videnda tamen est const. Clement. XII. ut infra. ✠

19 Ut autem *vivæ vocis Oracula* post Urbanum VIII. concessa valeant etiam pro *foro interno*, quamvis absolute non requiratur probatio concessionis per testificationem dictorum Officialium propter dicta *numero antecedenti*; attamen requiritur tale fide dignum testimonium de eorum concessione, quale ad probandum *in foro externo* aliàs requiritur, & sufficit; *arg. toto titulo* 19. *de probationibus*. Sic Reiffenstuel *loc. cit. num.* 164. & alii passim.

20 Hic juvat ad rem reddere novissimam constitutionem Clementis XII. revocatoriam diversarum facultatum, ut sequitur.

"Clementis XII. revocatio diversarum facultatum à »Romanis Pontificibus per eorum vivæ vocis Oraculum, »vel rescripta concessarum."

CLEMENS PAPA XII.

Ad perpetuam rei memoriam.

"ROMANUS Pontifex, Gregis Dominicæ curæ sibi di»vinitus commissæ, more seduli Pastoris jugiter advi»gilans, nonnulla, quæ à Prædecessoribus suis conces»sa noscuntur, justis interdum suadentibus causis, qui»bus præsertim ecclesiasticæ disciplinæ conservationi, »animarum Christifidelium saluti, ac recto rerum ordi»ni consulitur, pro Apostolici muneris sui sollicitudine »moderatur, revocat, & immutat, sicuti omnibus debi»tæ considerationis trutina perpensis conspicit in Domi»no salubriter expedire.

»Itaque de nonnullorum Venerabilium Fratrum nos»trorum S. R. E. Cardinalium consilio, ac etiam motu »proprio, ex certa scientia, & matura deliberatione nos»tris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, omnia, »& singula infrascripta indulta, facultates, & gratias, »quæ tàm ad supplicationem partium, quàm motu, scien»tia, & potestatis plenitudine similibus, à Romanis Pon»tificibus Prædecessoribus nostris, vivæ eorum vocis »Oraculo, vel per rescripta propria illorum, aut de eo»rum mandato cujusvis S. R. E. præfatæ Cardinalis, al»teriusve ipsorum Prædecessorum, vel Sedis Apostolicæ »Officialis, & Ministri manu signata, quibuscumque »utriusque sexus personis Secularibus, vel Regularibus, »cujuslibet status, gradus, conditionis, præeminentiæ, »ac dignitatis, sive ecclesiasticæ, sive temporalis exis»tentibus, etiamsi de iis specialis, ac individue mentio, »& expressio necessaria facienda foret: Communitatibus »quoque, Universitatibus, Capitulis, Collegiis, Confrater»nitatibus, Conventibus, & Monasteriis cujusvis Ordinis, »Congregationis, Militiæ, etiam S. Joannis Hierosolymi»tani, ac Instituti, & Societatis etiam Jesu, tàm Mendi»cantium, quàm non Mendicantium, Exemptorum, & »non Exemptorum, ac quovis tandem privilegio sufful»torum nullis prorsus exceptis, quandocumque, & qua»litercumque concessa fuerunt, tenore præsentium re»vocamus, cassamus, tollimus, abrogamus, irritamus, & »annullamus, viribusque, & effectu penitus, & omnino »vacuamus, & revocata, cassata, sublata, abrogata, irri»ta, & annullata, viribusque, & effectu vacua esse, ac »perpetuo fore, neque de cetero cuiquam suffragari pos»se, vel debere decernimus, & declaramus.

»Indulta autem, facultates, & gratiæ hujusmodi sunt, »quæ sequuntur videlicet:

I. »Excipiendi Confessiones, sive Secularium, sive »Regularium, etiam Monialium, aut aliarum quarum»vis Personarum in Conventibus, Monasteriis, seu Con»versatoriis degentium absque expressa Ordinariorum, »ac Superiorum illorum, ad quos pertinet, facultate: »nec non eligendi sibi Confessarium ab iis respective »non approbatum.

II. »Absolvendi quoscumque sive Seculares, sive Re»gulares utriusque sexus à peccatis, pœnis, & censu»ris Sedi Apostolicæ, locorumve Ordinariis, aut Supe»rioribus Regularibus quoquo modo reservatis; prout »quoque eligendi Confessarium, etiam ex legitime ad »audiendas Confessiones approbatis, qui à peccatis, pœ»nis, ac censuris sic reservatis absolvat.

III. »Eximendi, seu absolvendi quemlibet ab obli»gatione denuntiandi in casibus, quod denuntiatio jux»ta præscriptum constitutionum Apostolicarum seu aliàs »fieri debet.

IV. »Utendi quibuscumque facultatibus etiam ge»neraliter concessis quoad alitercumque dictæ Sedi, vel »etiam ipsi Romano Pontifici reservata, sive per eos, »Majori, vel Minoribus Pœnitentiariis, attributis, duran»te Jubilæo, vel Missionum, exercitiorum spiritualium, »Quadragesimæ, Adventus, aut alio quovis anni tem»pore; sicuti etiam utendi facultatibus quæ ab officio »Pœnitentiariæ Apostolicæ aliquando impertiri solent.

V. »Relaxandi juramenta quælibet, etiamsi de nul»lo cujusquam agatur damno, seu præjudicio.

VI. »Dispensandi, sive commutandi vota quæcum»que, licèt simplicia dumtaxat, ac juramento minime »confirmata.

VII. »Dispensandi cum quibusvis personis Secula»ribus pariter, vel Regularibus, super qualibet Irregu»laritate & inhabilitate quomodocumque ex delicto, vel »defectu etiam prorsus occultis proveniente, tàm pro »exercendis susceptis, quàm pro suscipiendis quibus»vis Ordinibus, ac retinendis, & assequendis quibus»cumque beneficiis ecclesiasticis.

VIII. »Dispensandi super quocumque impedimento »quamtumvis occulto matrimonium dirimente, sive aga»tur de matrimonio contrahendo, sive de convalidando »jam contracto.

IX. »Convalidandi titulos beneficiorum ecclesiasti»corum simoniace, vel ex alio quovis capite invalide »obtentorum, ac condonandi fructus qualitercumque »indebite perceptos, aut componendi super iisdem fruc»tibus.

X. »Celebrandi missam in itinere, aliave occasione »in quocumque loco super altari portatili, sive extra »tempus ab Ecclesia definitum, vel non servandi omnia, »& singula ab ipsa Ecclesia præcepta, & ordinata cir»ca celebrationem missæ, & administrationem Sanctis»simi Sacramenti Eucharistiæ.

XI. »Officium divinum absque legitima causa non »recitandi, illudve commutandi in alias preces, vel »opera pia, sive recitandi unum officium pro alio, aut »extra tempus ab Ecclesia statutum, vel super præmis»sis cum aliis dispensandi.

XII. »Indulta quæcumque à Regularibus utriusque »itidem sexus obtenta, votum paupertatis quomodoli»bet lædentia, aut Regulari observantiæ, Apostolicis »constitutionibus, propriique Ordinis, seu Instituti sta»quos tutis contraria, vel adversantia.

XIII. »Facultas Regularibus concessa alloquendi »Moniales etiam consanguineas, aliasque personas intra »clausuram degentes absque peculiari Superiorum, ad »quomodocumque spectat, licentia.

XIV. »Indulta, facultates, & gratias mox relatas, »eorumve aliqua in toto, vel in parte indefinite, vel »ad tempus, & in casu particulari, seu alio quovis mo»do aliis communicandi.

»Quæ quidem omnia, & singula, etiamsi sub qui»buslibet aliis quantumvis amplis verborum formis, & »tenoribus concessa, & impetrata fuerint, quoad utrum»que forum, ac generaliter, sive res sit de casu occul»to, sive de publico, revocata, & abrogata esse, ac in»telligi, & censeri debere statuimus.

»Districte propterea prohibemus, ne quisquam dein»ceps

»ceps indultis, facultatibus, & gratiis sic per Nos re»vocatis, & abrogatis ullatenus uti audeat, seu præsu»mat sub pœna excommunicationis, ac privationis of»ficiorum, dignitatum, & quorumvis beneficiorum ob»tentorum, vocis activæ, & passivæ, necnon inhabi»litatis ad audiendas Confessiones, & ad officia, digni»tates, & beneficia hujusmodi in futurum obtinenda, »ipso facto absque ulla alia declaratione per transgres»sores respective incurrenda, à qua nonnisi à Nobis, »seu Romano Pontifice pro tempore existente, præter»quam quoad excommunicationem præfatam in mortis »articulo constituti, absolutionis, dispensationis, seu »rehabilitationis beneficium valeant obtinere.

»Noverint insuper Pœnitentes, & alii fideles, ab»solutiones, dispensationes, relaxationes, commutatio»nes, convalidationes, compositiones, & alia ejusmo»di, si quæ imposterum contra nostram prohibitionem »obtinuerint, nulla fore, nulliusque roboris, ac momenti.

»Ceterum per præsentes non intendimus revocare »supradicta indulta, & facultates, & gratias, quæ per »quasvis literas Apostolicas, etiam in simili forma Bre»vis expeditas, vel rescripta à S. R. E. præfatæ Cardi»nalium, aut Romanæ Curiæ Prælatorum, aliisve Almæ »Urbis Congregationibus edita, & ab eisdem Prædeces»soribus approbata, necnon per dict. officium Pœniten»tiariæ Apostolicæ quandocumque concessa fuerint, seu »emanaverint, quæ salva, ac firma remanere volumus.

»Decernentes easdem præsentes literas, & in eis »contenta, etiam ex eo, quod prædicti, & alii quicum»que in præmissis interesse habentes, seu habere quo»modolibet prætendentes, ad ea vocati, & auditi non »fuerint, de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut »intentionis nostræ, seu alio quocumque defectu nota»ri, impugnari, redargui, in controversiam vocari, aut »adversus illa quodcumque juris, gratiæ, vel facti re»medium intentari, vel impetrari nullatenus posse, sed »ipsas præsentes literas semper firmas, validas, & ef»ficaces existere, & fore, suos plenarios, & integros »effectus sortiri, & obtinere, ab illis, ad quos spec»tat, & pro tempore spectabit, in omnibus, & per om»nia inviolabiliter observari; sicque, & non aliter in »præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & De»legatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, »ac ejusdem S. R. E. Cardinales etiam de Latere Lega»tos, dictæque Sedis Nuntios, & alios quoslibet, qua»vis præeminentia, & potestate fungentes, & functu»ros, subiata eis, & eorum cuilibet aliter judicandi, »& interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & »definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super »his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel igno»ranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, »ac quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apos»tolicis, necnon quatenus opus sit quorumlibet Eccle»siarum, Ordinum, Congregationum, Militiarum, etiam »S. Joannis Hierosolymitani, Institutorum, Societatum, »etiam Jesu, Communitatum, Universitatum, Capitu»lorum, Collegiorum, Confraternitatum, Conventuum, »& Monasteriorum, etiam juramento, confirmatione »Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statu»tis, usibus & consuetudinibus, etiam immemorabili»bus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostoli»cis sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, »ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, »aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clau»sulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel »in specie, etiam motu, scientia, & potestatis pleni»tudine paribus, ac consistorialiter, & aliàs quomodo»libet in contrarium præmissorum concessis, confirma»tis, & approbatis, ac pluries, & quantiscumque vici»bus innovatis.

»Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum »sufficienti derogatione de illis, eorumque totis teno»ribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac »de verbo ad verbum, non autem per clausulas ge»nerales idem importantes, mentio, seu quævis alia ex»pressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad »hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de ver»bo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis »tradita observata, exprimerentur, & insererentur præ»sentibus, pro plene, & sufficienter expressis, insertis »habentes, illis aliàs in suo robore permansuris ad præ»missorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & »expresse, ac plenissime, & amplissime derogamus, & »derogatum esse volumus, ceterisque contrariis quibus»cumque.

»Ut autem eædem præsentes literæ ad omnium no»titiam facilius deveniant, volumus, illas, seu earum »exempla ad Valvas Ecclesiæ Lateranensis, & Basilicæ »Principis Apostolorum, Curiæque generalis in Monte »Citatorio, & acie Campi Floræ de Urbe præfata, ut »moris est, affigi, & publicari, sicque publicatas, & »affixas omnes, & singulos, quos illæ concernunt per»inde arctare, & afficere, ac si unicuique eorum no»minatim, & personaliter intimatæ fuissent: utque ip»sarum literarum transumptis, seu exemplis etiam im»pressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & »sigillo personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ »munitis, eadem prorsus fides, tàm in Judicio, quàm »extra illud, ubique adhibeatur, quæ eisdem præsen»tibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

»Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annu»lo piscatoris die XII. Februarii M. DCCXXXII. Pon»tificatus nostri anno secundo."

☞ Non inutile est, hic accuratius inquirere, quæ- 21
nam vivæ vocis Oracula fuerint revocata.

Illud principio monendum est, sub generali revocatione oraculorum vivæ vocis non venire privilegia ore tenus omnibus fidelibus, aut omnibus ecclesiasticis, vel aliis, quàm Regularibus concessa, quia in Bullis revocatoriis exprimuntur dumtaxat privilegia ore tenus concessa Regularibus Ordinum, tum Mendicantium, tum non Mendicantium; Grueber *de privil. tract.* 1. *disp.* 4. *sect.* 5. *num.* 45. De privilegiis itaque concessis ore tenus Regularibus erunt sequentes quæstiones.

An sub generali revocatione venerint oracula illa 22
vivæ vocis, quibus declarantur privilegia Regularium, aut constitutiones Pontificiæ &c? Negat Grueber *de privileg. dict. tract.* 1. *disput.* 4. *sect.* 5. *num.* 48. At recte Amort. *in addit. ad mox laudatum Auctorem*: "Inter declarationes (*ait*) alias esse authenticas, dis»positivas, ac novæ legis constitutivas; alias vero tan»tum doctrinales, ac magistrales, quæ non habent vim »legis. Itaque si ex circumstantiis constet, declaratio»nem in re indeterminata per legem esse novæ legis »constitutivam, à lege autem generali non per epikejam, »sed ex gratia exceptivam, eadem ratio erit de his ora»culis declarativis, quæ de aliis. Intentio enim Ponti»ficis privilegia revocantis talis esse præsumenda est, »qualis esse debet. Talis autem esse debet, qualem exi»git urgens ratio."

De indulgentiis quoque ore tenus concessis quæritur, 23
an eæ comprehendantur sub generali revocatione oraculorum vivæ vocis? Pariter negat Grueber *loc. cit.* Sed Amort. *tum in addit. ad ipsum, tum in tract. de indulg. quæst.* 56. *nota* 5. affirmativam sententiam tenet, & merito, quia etiam indulgentiæ sunt indulta, & gratiæ &c. quæ in Bulla Urbani VIII. revocantur, immo majus est confusionis, deceptionis, aut scandali ex hujusmodi incertis indulgentiis periculum, quàm ex aliis privilegiis.

Gravior quæstio est, an privilegia vivæ vocis Ora- 24
culo concessa, quæ ante revocationem Gregorii XV. sortita fuerunt effectum, qui tamen tractum habet successivum, dici debeant revocata? Fertur autem P. Dominicum Molin. *Procuratorem Generalem Ord. Prædicat.* petiisse à Sacra Congregatione Episcoporum, & Regularium negotiis proposita declarari, "an stante præfata »revocatoria Gregorii XV. gratiæ, & privilegia vivæ »vocis Oraculo concessa Generalibus, Vicariis Genera»libus, & Procuratoribus Generalibus, ac eorum Ordi»nibus, quæ sortita erant effectum ante revocatoriam, »licèt effectus tractum habeat successivum, vel alias res»piceret personas particulares, ut sunt præsentaturæ, & »magisteria, maneant in suo robore, & valida censean»tur

„tur, ac si in dicta constitutione revocatoria non es-
„sent comprehensa; an vero aliqua indigeant revalida-
„tione, tàm in temporalibus, quàm in spiritualibus?"
& mox dictam Sacram Congregationem verbis hisce
rescripsisse: "Sacra Congregatio &c. prædictas gratias,
„& privilegia in dicta revocatoria constitutione non com-
„prehendi, nullaque revalidatione indigere, proindeque
„validas fore, & esse, eisdemque secure uti posse cen-
„suit, prout aliàs fuit responsum." Vide Castellin. *de*
elect. canon. c. 5. n. 37.

25 Innixi autem huic rescripto complures negativam in
hac quæstione opinionem tenent. Sed non conveniunt,
de intelligentia privilegii sortiens effectum, qui habeat
tractum successivum. Confer Grueber *loc. cit. num.* 50.
26 & 51. Non omittendum vero, quod Amort. *in addit.*
ad num. 50. "Hanc conclusionem (*inquit*) admitten-
„dam quidem esse quoad privilegia personalia, de qui-
„bus agit illa Molinæ interrogatio, & Sacr. Congre-
„gationis responsio. Non vero extendenda ultra perso-
„nas actu gaudentes usu privilegii. Ratio est, quia in-
„tentio illius clausulæ exceptivæ Pontificia præsumen-
„da est esse, qualis debuit esse juxta leges prudentiæ.
„Quum ergo prudentia solum suadeat excipi personas,
„non successores, solum inter exceptos censendi sunt
„tempore Gregorii XV. actu gaudentes usu privilegii."
27 At verba *ac eorum Ordinibus* pandunt actum haud fuis-
se solummodo de privilegiis concessis Generalibus, &
Vicariis Generalibus &c. Quod si actum dicendum sit
de privilegiis solummodo cencessis Generalibus, & Vi-
cariis Generalibus, nisi ea fuerint restricta ad eos, qui
tunc munera illa obibant, non video cur ad successores
non sint transitura.

28 Privilegia vivæ vocis oraculo concessa, de quibus
testati sunt Officiales Summi Pontificis, quibus vi officii
de privilegiis Pontificiis oretenus concessis fides habe-
ri solet, non esse revocata, communis sententia est in-
nixa secundæ Bullæ Urbani VIII. *incipient.* Aliàs felicis
29 recordationis. Intellige tamen modo non sint contraria
decretis Concilii Tridentini, vel Pontificiarum constitu-
tionum, ut probe monet Amort. in addit. ad Grueber
dict. loco n. 53.

30 At magna est dissensio, quinam veniant nomine Of-
ficialium, quorum facta attestatio de concessis viva vo-
ce privilegiis sufficit, ut non sint revocata. Adi Grueber
dicto opere n. 54. & ibi Amort. *in Addit.*

31 Pariter in eam communiter eunt Doctores senten-
tiam, privilegia oretenus primitus concessa, ac postea
per constitutiones Pontificias, motu proprio, & ex cer-
ta scientia confirmata, non comprehendi in constitutio-
nibus revocatoriis privilegiorum. Vide *innumeros Auc-*
tores relatos à Grueber *eodem loco n.* 55. tum rationes ab
eo numeris sequentibus adductas. Sed Amort. *in addit.*
hanc opinionem impugnat.

32 Impugnat quoque idem Amort. *in addit. ad n.* 56.
opinionem illam, quod privilegium primum per Bullam
concessum uni Religioni, deinde vero alteri communi-
catum per oraculum tantum vivæ vocis, non veniat sub
generali revocatione oraculorum vivæ vocis.

33 Reliquum est, ut duo adnotemus. Alterum est, quod
revocata tantummodo dici debent privilegia oretenus
concessa ante Bullas revocatorias, non item post ipsas.
Recte vere ait Amort. in addit. ad Grueber *loc. cit. nu-*
mer. 54. "Non esse verisimile ullum Romanum Ponti-
„ficem post ea tempora voluisse, aut velle integris Com-
„munitatibus concedere privilegium notabile sine scrip-
„tura authentica. Solum enim privilegia personalia so-
„lent concedi aliquando sine forma probante non pu-
34 „blica." Alterum est, quod si qua post Bullas revoca-
torias concessa sunt privilegia, vel concedentur vivæ
vocis oraculo, ea veniunt sub generali privilegiorum
revocatione. Etenim si Papa, vel Concilium intendit re-
vocare privilegia omnia etiam scripta, adeoque matura
deliberatione edita; multo sane magis revocare intendit
privilegia vivæ vocis Oraculo concessa, ut contra Grue-
ber *dict. loc. n.* 45. firmat Amort. *in addit.*

ORACULUM SUPERSTITIOSUM.

Vide *verb.* Superstitio *num.* 32.

ORATIO.

SUMMARIUM.

1 *Orationis nomen sumitur tripliciter, scilicet* gene-
ralissime, generaliter, & specialiter.
2 *Quid significet oratio sumpta* generalissime, *quid*
sumpta generaliter, *& quid sumpta* specialiter.
3 *Oratio* specialiter *seu* proprie *sumpta definitur.*
4 *Oratio recte dividitur in mentalem, & vocalem, &*
quæ utraque sit.
5 *Oratio vocalis debet habere necessario adjunctam men-*
talem, seu internam.
6 *Oratio vocalis dividitur in privatam, & publicam, &*
quæ sit utraque.
7 *Oratio adultis usum rationis habentibus est neces-*
saria necessitate præcepti divini, positivi & na-
turalis.
8 *Immo oratio secundum ordinarium Dei concursum sal-*
vandi adultos, est ipsis necessaria ad salutem, etiam
necessitate medii.
9 *Quamvis tempus, quo urget obligatio orandi, per se*
loquendo, & ex virtute Religionis determinari non
possit, necessarium tamen est, ut non nimis diu ab
oratione desistamus.
10 *Per accidens vero, & saltem ex lege charitatis tene-*
tur quilibet homo orare in variis casibus, qui as-
signantur.
11 *Respectu autem aliquarum particularium personarum*
potest insuper adesse obligatio orandi in quatuor spe-
cialibus casibus, qui assignantur.
12 *Oratio fieri potest pro omnibus, qui necdum sunt in*
termino.
13 *Non est orandum pro Sanctis, qui sunt in cœ-*
lo, quamvis possit illis peti nova gloria acciden-
talis.
14 *Item nec est orandum pro Damnatis.*
15 *Orandum est tamen pro Animabus Purgatorii.*
16 *Animæ in Purgatorio probabilius orant pro nobis, &*
ad hoc recte invocantur.
17 *Animæ in Purgatorio orant Deum pro se ipsis.*
18 *Angeli, & Sancti in cœlo, & orant pro nobis, & à*
nobis recte, & salubriter invocantur tamquam Inter-
cessores apud Deum, ad num. 19.
20 *Homines Sancti, & justi in hoc mundo recte, & sa-*
lubriter orantur & invocantur ut intercessores nostri
apud Deum.
21 *Adducitur, & solvitur instantia de invocatione Sanc-*
torum.
22 *Oratio ex Christi promissione habet infallibilem*
impetrandi vim, dummodo adsint conditiones re-
quisitæ.
23 *Assignatur prima conditio requisita.*
24 *Assignatur secunda.*
25 *Assignatur tertia.*
26 *Assignatur quarta.*
27 *Supradictis quatuor conditionibus occurrentibus ora-*
tio semper infallibiliter impetrat; & si non impe-
tret, provenit ex defectu alicujus ex dictis condi-
tionibus.
28 *Immo supradictis quatuor conditionibus concurrentibus*
exaudiuntur etiam peccatores.
29 *Adducitur, & solvitur instantia ex dicto cæci nati.*
30 *Oratio quotidiana fidelium, & præsertim* Pater noster,
delet peccata venialia, & quotidiana.
31 *Affertur brevis addiitio facta à Clemente XII. Instruc-*
tioni pro expossitione SS. Sacrament. occasione Ora-
tionis 40. *Horarum editæ à Clement. XI. & à nobis*
allatæ sub verb. Eucharistia *in fine.*

Re-

32 *Refertur novissima concessio specialium Indulgentia-*
rum facta, à Benedict. XIV. tàm docentibus, &
addiscentibus, quàm peragentibus orationem men-
talem.
33 *Assignatur modus, brevibus versiculis comprehen-*
sus, concludendi omnes orationes seu Collectas.
34 *Subnectuntur Supplementa Auctoris*, ad n. 42.

1 Orationis nomen sumitur tripliciter, scilicet *genera-*
lissime, generaliter, & specialiter; Navarr. *in capit.*
Quando *seu Enchirid. de oration. & hor. canonic. præ-*
lud. 5. *num.* 8. & 9. Gobat *tit.* 1. *tract.* 5. *num.* 733. &
2 alii passim. Oratio *generalissime* sumpta significat quam-
libet sanctam operationem; oratio *generaliter* sumpta
significat laudem Dei, gratiarumque actionem; oratio
specialiter sumpta significat petitionem rei alicujus ve-
nientis à Deo; Gobat *loc. cit. num.* 733. Navarr. *loc. cit.*
3 & alii passim. Et oratio hoc tertio modo sumpta, scili-
cet *specialiter*, seu *proprie*, recte definitur à D. Thoma
2. 2. *q.* 83. *art.* 1. his verbis: *Est petitio rerum decentium*
impetrandarum à Deo immediate, vel mediate ad eum di-
recta: Et sic in re *alii communiter.*

4 Oratio recte dividitur in mentalem, & vocalem,
oratio *mentalis*, seu interna est illa, quæ non voce, sed
sola mente formatur, exercendo videlicet interiores ani-
mæ potentias circa Deum cum interna, pia, & fami-
liari ad eum directa collocutione, prout fit in medita-
tione, de qua S. Augustinus *lib. de Spiritu, & anima*
cap. 70. dicit: *Meditatio parit scientiam, scientia com-*
punctionem, compunctio devotionem, devotio vero perficit
orationem; oratio autem vocalis est illa, quæ formatur
voce externa exprimente pium nostrum internum deside-
5 rium ad Deum. Et additur notanter *exprimente pium nos-*
trum internum desiderium, quia oratio vocalis ad hoc
ut habeat veram rationem orationis, necessario debet
habere adjunctam orationem mentalem, seu internam,
aliter sine interiori affectu, & attentione prolata non
prodest, juxta illud vulgatum.

Si mens non orat, in vanum lingua laborat.

Et sic orantes tamquam hypocritæ merito reprehen-
duntur à Christo *Matthæi* 15. *num.* 7. & 8. his verbis:
Hypocritæ, bene prophetabit de vobis Isaias dicens: po-
pulus hic labiis me honorat, cor autem eorum longe est
à me.

6 Oratio vocalis dividitur in *privatam*, & *publicam.*
Oratio *privata* est illa, quam proprio suo motu, & no-
mine homo privatim quocumque decenti modo, & lo-
co effundit ad Deum pro se, vel pro aliis. Oratio *public*a
est illa, quæ auctoritate publica, & nomine totius
Ecclesiæ à Ministris ad id deputatis Deo offertur, uti fit
in missa, & horis canonicis.

7 Oratio adultis usum rationis habentibus est neces-
saria necessitate præcepti divini, positivi, & naturalis.
Communis. Et quod sit necessaria necessitate præcepti
divini positivi, habetur expresse ex pluribus Sacr. Scrip-
turæ locis, ut *Luc.* 18. *oportet semper orare.* Ad Coloss-
sens. 4. *Orationi instare vigilantes in ea.* 1. Ad Thesal.
cap. ultim. *sine intermissione orate.* Ad Ephes. 6. *Orantes*
omni tempore, & sæpe alibi. Quod autem sit necessaria
necessitate præcepti naturalis clare de se patet, quia
jus naturæ exigit, ut Deum quandoque per actus Reli-
gionis honoremus, & colamus; & hoc naturale præcep-
tum est adeo naturæ rationali insitum, ut omnes gen-
tes etiam barbaræ, & infideles semper agnoverint, cum
numquam fuerit gens tàm barbara, ac infidelis, quæ
Deum aliquem, seu verum, seu falsum aliquo cultu
non honoraret, & coleret, & signanter per orationem,
quæ naturæ obvia maxime indigentiam nostram à Deo
primo omnium principio declarat.

8 Immo oratio secundum ordinarium Dei concursum
salvandi Adultos, est ipsis necessaria ad salutem etiam
necessitate medii. Ita Suarez *tom.* 2. *de Religion. lib.* 1.
de oratione cap. 28. Layman *lib.* 4. *tract.* 1. *de ora-*
tione num. 2. Sporer *tom.* 1. *tract.* 2. *in* 1. *præcept.*
decalog. cap. 7. *num.* 21. ubi dicit sic tenere omnes. Et
hoc desumitur ex verbis Apostoli *ad Romanos* 10. ibi:
Omnis, qui invocaverit nomen Domini, salvus erit, & 11
mox addit: *Quomodo invocabunt, in quem non crediderunt*;
indicans non minus quàm fidem, etiam invocatio-
nem Divini Nominis, seu Orationem esse medium ne-
cessarium ad salutem. Item ex verbis Christi *Luc.* 11.
ibi: *Petite, & accipietis*, quasi dicat, nisi petieritis,
non accipietis; adeoque petitionem, seu orationem or-
dinarie esse medium necessarium ad salutem. Quamvis
enim divinum auxilium ad vincendas tentationes, &
servanda Dei præcepta necessarium quandoque detur
non petentibus, ordinarie tamen non datur nisi peten-
tibus, ut patet ex illo Jacobi Apostoli *cap.* 4. *num.* 2.
Non habetis, propter quod non postulatis.

Quamvis tempus, quo urget obligatio orandi, per 9
se loquendo, & ex virtute Religionis determinari non
possit, necessarium tamen est, ut non nimis diu ab ora-
tione desistamus, juxta illud Lucæ 18. *Oportet semper* 1
orare, & non deficere. 1. Ad Thessalonicens. cap. ultim.
Sine intermissione orate, & ad Ephes. 6. *Orantes omni*
tempore. Unde Sanct. Joannes Chrysostom. *lib. de oran-*
do Deum sic dicit: *Si te ipsum destitueris precatione, per-*
inde feceris, ac si piscem ex aqua extraxeris; ut enim pis-
cis vita est aqua, ita tibi deprecatio. Et id ipsum fortius
inculcat Sanctus Bonaventura *de perfectione vitæ cap.* 5.
respectu Religiosorum: "Revera Religiosus non fre-
„quentans assidue orationem, non solum est miser, &
„inutilis, quinimmo coram Deo fert animam mortuam
„in corpore vivo..... Non est mirum, si tentationibus
„succumbat frequenter miserabiliter, qui studium ora-
„tionis non frequentat."

Per accidens vero, & saltem ex lege charitatis te- 10
netur quilibet homo orare in variis casibus. *Primo*,
quando adest necessitas gratiam recuperandi. *Secundo*,
quando adest periculum gratiam amittendi. *Tertio*, quan- 1
do adest periculum grave propriæ mortis. *Quarto*, quan-
do occurrit aliqua spiritualis necessitas proximi, cui ali-
ter succurri non potest, nisi orando pro eo. *Quinto*,
quando respublica, seu communitas adest in aliqua gra-
vi necessitate, seu periculo, sive spirituali, sive tempo-
rali. In istis enim, & similibus casibus tenetur quis ex
populo orare sub gravi, vel levi culpa omnino æstiman-
da prudenti judicio, juxta gravem, vel levem casus in-
digentiam, & urgentiam. *Communis.*

Respectu autem aliquarum particularium persona- 11
rum potest insuper adesse obligatio orandi in quatuor
specialibus casibus. *Primo*, quando adest specialis sta-
tus, vel Ordinis Sacri, vel Beneficii, vel Religionis pro- 1
fessæ. *Secundo*, quando adest speciale votum. *Tertio*,
quando adest speciale pactum. *Quarto*, quando adest
speciale præceptum impositum à Superiore, vel in Sa-
cramento Pœnitentiæ. *Communis.*

Oratio fieri potest pro omnibus, qui nondum sunt 12
in termino, adeoque non solum pro nobis, sed etiam
pro quibuscumque aliis, etiam sceleratissimis peccato-
ribus, pro Paganis, Turcis, Judæis, Schismaticis, Hæ-
reticis, & Excommunicatis. *Communissima.* Et patet
tum ex praxi Ecclesiæ, signanter in feria sexta majoris
Hebdomadæ, tum ex verbis Apostoli 1. *Ad Timoth.* 2.
ibi: *Obsecro vos primum omnium fieri obsecrationes, ora-*
tiones, postulationes, gratiarum actiones pro omnibus
hominibus.

Dicitur notanter, *qui nondum sunt in termino*, quia 13
non est orandum pro Beatis in cœlo existentibus,
cum ipsi orationibus non indigeant, sed nos potius
eorum orationibus indigeamus, *cap.* Cum Marthæ 6.
§. Tertio loco *de celebratione missarum*, ibi: "Respon-
„demus, quod cum Sacræ Scripturæ dicat auctoritas,
„quod injuriam facit Martyri, qui orat pro Martyre,
„idem est ratione consimili de aliis Sanctis sentien-
„dum, qui orationibus nostris non indigent pro eo quod
„cum sint perfecte Beati, omnia eis ad vota succedunt,
„sed nos potius orationibus eorum indigemus." Quam-
vis tamen varii doceant, posse illis peti novam gloriam 1
accidentalem, ut videtur etiam concedi *in cit. cap.* Cum
Marthæ, §. Tertio loco:: Item nec orandum est pro 14
damnatis, cum ipsi nec dilectionis Dei, nec homi-
num,